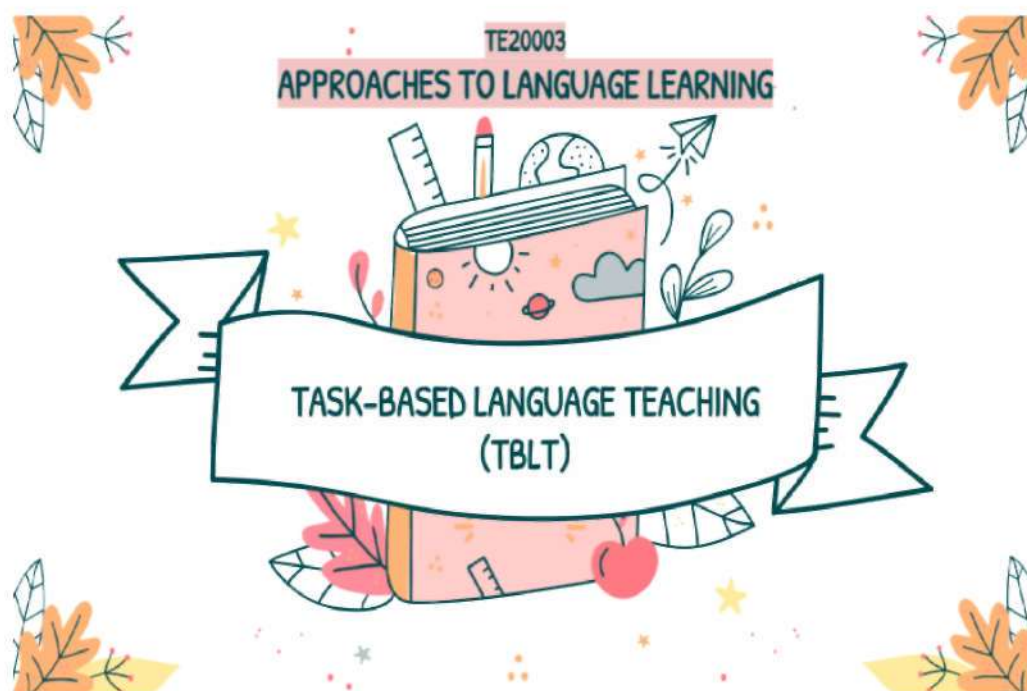

Boltakulova G.F., NASIMOVA M.X.

**ENGLISH-UZBEK VISUAL DICTIONARY OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING
METHODOLOGICAL TERMS
(Task-based language teaching)**

**CHET TILINI O'QITISH METODIK TERMINLARINING
INGLIZCHA-O'ZBEKCHA IZOHLI-RASMLI LUG'ATI**
(Vazifalarga asoslangan til o'qitish)

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI**

Boltakulova G.F., NASIMOVA M.X.

**ENGLISH-UZBEK VISUAL DICTIONARY OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING
METHODOLOGICAL TERMS
(TASK-BASED LANGUAGE TEACHING)**

**CHET TILINI O'QITISH METODIK TERMINLARINING
INGLIZCHA-O'ZBEKCHA IZOHLI-RASMLI LUG'ATI
(VAZIFALARGA ASOSLANGAN TIL O'QITISH)**

Samarqand 2025

A 21 Boltakulova G.F., Nasimova M.X.

English-uzbek visual dictionary of foreign language teaching methodological terms (task-based language teaching)=Chet tilini o'qitish metodik terminlarining inglizcha-o'zbekcha izohli-rasmlı lug'ati (vazifalarga asoslangan til o'qitish) [Matn]:lug'at/m.x. Nasimova-Samarqand. 2025

Ushbu lug'at chet tilini vazifaga asoslangan o'qitish ta'lim texnologiyasi orqali chet tilini o'qitish metodikasi bo'yicha mavjud atama va iboralarning izohlari va ularga mos ravishda rasmlarni o'z ichiga qamrab olgan lug'atdir. Ushbu lug'at o'rta va oliy ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan va bo'lajak chet tili o'qituvchilari, shuningdek, metodologiya sohasida tadqiqot olib borayotgan mutaxassislar uchun mo'ljallangan. Lug'atning o'ziga xos jihati shundaki, ba'zi atamalar transkripsiya va ushbu atamani tushuntiruvchi Qr kod havolalari bilan berilgan.

Taqrizchilar: G.X.Obruyeva

Filologiya fanlari doktori, professor

S.K.Yorova

Filologiya fanlari nomzodi (PhD)

ABSTRACT

This dictionary is a glossary of explanations and pictures of existing terms and phrases on the foreign language teaching methodology in task-based language teaching. This dictionary is intended for current and future foreign language teachers working in secondary and higher education, as well as for specialists conducting research in the field of methodology. A peculiar aspect of dictionary is that some terms are given with transcription and QR codes that explains that term.

ANNOTATSIYA

Ushbu lug'at chet tilini vazifaga asoslangan o'qitish ta'lim texnologiyasi orqali chet tilini o'qitish metodikasi bo'yicha mavjud atama va iboralarning izohlari va ularga mos ravishda rasmlarni o'z ichiga qamrab olgan lug'atdir. Ushbu lug'at o'rta va oliy ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan va bo'lajak chet tili o'qituvchilari, shuningdek, metodologiya sohasida tadqiqot olib borayotgan mutaxassislar uchun mo'ljallangan. Lug'atning o'ziga xos jihati shundaki, ba'zi atamalar transkripsiya va ushbu atamani tushuntiruvchi havolalar bilan berilgan.

CONTENTS

Abstract.....	4
Preface.....	6
A.....	7
B.....	11
C.....	12
D.....	22
E.....	25
F.....	29
G.....	31
H.....	32
I.....	33
J.....	36
K.....	37
L.....	40
M.....	43
N.....	45
O.....	46
P.....	50
Q.....	51
R.....	54
S.....	58
T.....	61
U.....	63
V.....	65
W.....	67
Y.....	68
Z.....	69
REFERENCES.....	70

SO'Z BOSHI

Jahon miqyosida ijtimoiy, iqtisodiy va ma'naviy sohalarda kechayotgan integratsiya hamda globallashuv jarayonlari mamlakatimiz ta'lim tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarishga turtki bo'lmoqda. Bu esa, o'z navbatida, chet tillarini o'qitish metodikasining rivojlanishi hamda ushbu sohada keng qo'llanilayotgan terminlar tizimini ilmiy asosda chuqur tadqiq etish zaruratini yuzaga keltirmoqda.

Bugungi globallashuv va integratsiya jarayonlari ijtimoiy, iqtisodiy hamda madaniy sohalarda tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Bu o'zgarishlar, ayniqsa, ta'lim tizimiga bevosita ta'sir ko'rsatib, xorijiy tillarni o'qitish sifatini oshirish, metodik yondashuvlarni zamonaviylashtirish va til o'rganish jarayonini xalqaro mezonlarga moslashtirish zaruratini tug'dirmoqda. Xorijiy til o'qitish metodikasi sohasida eng samarali va kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishga yo'naltirilgan yondashuvlardan biri bu — **vazifaga asoslangan ta'lim** (Task-Based Language Teaching, TBL) hisoblanadi.

TBL metodikasi til o'rganishni amaliy vazifalar orqali tashkil etishni nazarda tutadi. Bu yondashuv til o'rganishni sun'iy muhitdan chiqazib, uni real hayotiy kontekstga yaqinlashtirishga xizmat qiladi. Dunyoda keng qo'llanilayotgan ushbu metodika o'qituvchi va o'quvchi rolining yangicha talqin qilinishini, ta'lim resurslarining zamonaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqilishini taqozo etadi.

Shunga qaramay, TBL metodikasi bo'yicha o'zbek tilida yaratilgan metodik va ilmiy resurslar, xususan, izohli lug'atlar yetarli emas. Ushbu holat sohani chuqur o'rganish, nazariy va amaliy bilimlarni tizimlashtirishda ma'lum qiyinchiliklarga olib kelmoqda. Mazkur izohli lug'at ana shu bo'shliqni to'ldirish, TBL metodikasi bo'yicha atamalarni izohlash hamda ularni izchil tartibda taqdim etish maqsadida yaratilmoqda.

Ushbu lug'at chet tillarini o'qitish sohasida faoliyat yuritayotgan professor-o'qituvchilar, tadqiqotchilar, magistrLAR hamda bakalavrlarga mo'ljallangan bo'lib, ularni malakasini oshirish, ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish va ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim manba sifatida xizmat qiladi.

References

1. Бушуй Т.А., Сафаров Ш.С., Тил қурилиши: таҳлил методлари ва методологияси илмий-нашр. 191 бет.
2. David Nunan (2004). Task-Based Language Teaching. Cambridge University Press.
3. Ellis, R., & Shintani, N. (2014). Exploring Language Pedagogy through Second Language Acquisition Research. Routledge.
4. Ирискулов М.Т. Чет тилларнинг ўқитишда CEFR ўрни // Узлуксиз таълим журнали. – Т.: 2016. – № 1. – Б. 77-83.
5. Ирмухамедова Г.Н. Лингводидактические основы обучения критическому чтению аутентичных текстов (на старших курсах экономических вузов); Дисс...канд. Пед.наук..Т., 2008.С-157.
6. Irisqulov A. Xorijiy tillarni o'qitishda lingvo-madaniy yondashuvning ahamiyati – Toshkent, O'zbekiston, 2006. – 189 b.
7. Jalolov J. Chet tili o'qitish metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi nashriyoti, 2012. – 432 b.
8. Jane Willis (1996). A Framework for Task-Based Learning. Longman.
9. Michael Long (1985). Input, Interaction and Second Language Acquisition.
10. Prabhu N.S. (1987). Second Language Pedagogy. Oxford University Press.
11. Peter Skehan (1998). A Cognitive Approach to Language Learning. Oxford University Press.
12. Rod Ellis (2003). Task-Based Language Learning and Teaching. Oxford University Press.
13. Rod Ellis (2009). Task-Based Language Teaching: Sorting Out the Misunderstandings. International Journal of Applied Linguistics, 19(3), 221-246.
14. Van den Branden, K., Bygate, M., & Norris, J. (Eds.) (2009). Task-Based Language Teaching. John Benjamins Publishing Company.
15. Willis, J., & Willis, D. (2007). Doing Task-Based Teaching. Oxford University Press.

Internet saytlar

<https://www.pinterest.com>

<https://openai.com>

<https://www.academia.edu>

www.ziyouz.com

[https://www.english-grammar.at/online exercises](https://www.english-grammar.at/online_exercises)

<https://me-qr.com/qr-code-generator>

<https://www.researchgate.net>

Samarqand davlat chet tillar instituti
O'quv-uslubiy kengashining 2025-yil 29-sentabrda
o'tkazilgan navbatdagi 2-sonli yig'ilish bayonidan
KO'CHIRMA

Samarqand shahri
2025-yil 29-sentabr

Yig'ilish raisi: U.U.Jumanazarov
Kotiba: N.Sulaymanova
Qatnashdi: O'quv-uslubiy kengash a'zolari

K U N T A R T I B I

5. Institutda faoliyat yuritayotgan professor-o'qituvchilar tomonidan tayyorlangan o'quv-uslubiy qo'llanmalarni nashrga tavsiya etish to'g'risida;

5.2. Innovatsion ta'lim texnologiyalari va metodika kafedra professori G.F.Boltakulova va M.X.Nasimovalar tomonidan tayyorlangan "Chet tilini o'qitish metodik terminlarining inglizcha-o'zbekcha izohli-rasmi lug'ati (vazifalarga asoslangan til o'qitish)" nomli lug'atini nashrga tavsiya etish to'g'risida kengash raisi U.U.Jumanazarov axboroti eshitildi;

Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 10-oktabrdagi "Oliy ta'lim muassasalarini o'quv adabiyotlari bilan ta'minlash to'g'risida" gi 816-sonli qarori hamda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining "O'quv adabiyotlarini tayyorlash tartibi hamda o'quv adabiyotlarini yaratishga va ulardan oliy ta'lim muassasalarida foydalanishga qo'yiladigan talablarni belgilash to'g'risida" gi 284-sonli buyrug'ida belgilanganidek bugungi kun talablariga javob beradigan xorijiy tillarni mukammal biladigan mutaxassislarni tayyorlash, yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratsih va keng joriy qilish, oliy ta'lim muassasalarini zamonaviy o'quv adabiyotlar bilan ta'minlash bugungi kun talabidir.

Bugungi globallashuv va integratsiya jarayonlari ijtimoiy, iqtisodiy hamda madaniy sohalarida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Bu o'zgarishlar, ayniqsa, ta'lim tizimiga bevosita ta'sir ko'rsatib, xorijiy tillarni o'qitish sifatini oshirish, metodik yondashuvlarni zamonaviylashtirish va til o'rganish jarayonini xalqaro mezonlarga moslashtirish zaruratini tug'dirmoqda. Xorijiy til o'qitish metodikasi sohasida eng samarali va kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishga yo'naltirilgan yondashuvlardan biri bu - vazifaga asoslangan ta'lim (Task-Based Language Teaching, TBL) hisoblanadi. TBL metodikasi til o'rganishni amaliy vazifalar orqali tashkil etishni nazarda tutadi. Bu yondashuv til o'rganishni sun'iy muhitdan chiqazib, uni real hayotiy kontekstga yaqinlashtirishga xizmat qiladi. Dunyoda keng qo'llanilayotgan ushbu metodika o'qituvchi va o'quvchi rolining yangicha talqin qilinishini, ta'lim resurslarining zamonaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqilishini taqozo etadi.

O'quv adabiyotlariga qo'yiladigan talablarga mos holda tayyorlangan mazkur lug'at Innovatsion ta'lim texnologiyalari va metodika kafedra va Ingliz tili fakulteti yig'ilishlarida muhokama qilingan hamda institut o'quv-uslubiy kengashidan nashrga tavsiya etish to'g'risida so'ralgan.

So'zga chiqqanlar mazkur lug'at talab darajasida tayyorlanganligi va o'quv jarayonini yanada samarali tashkil etishda xizmat qilishi haqida o'z fikrlarini bildirishdi va uni nashrga tavsiya etishdi.

Kengash raisi U.Jumanazarov axborotini eshitib, bildirilgan fikr-mulohazalardan kelib chiqib institut o'quv-uslubiy kengashi **qaror qiladi:**

1. Innovatsion ta'lim texnologiyalari va metodika kafedra professori G.F.Boltakulova va M.X.Nasimovalar tomonidan tayyorlangan "Chet tilini o'qitish metodik terminlarining inglizcha-o'zbekcha izohli-rasmi lug'ati (vazifalarga asoslangan til o'qitish)" nomli lug'atini nashrga tavsiya etish to'g'risida kengash raisi U.Jumanazarovning axboroti ma'lumot uchun qabul qilinsin.

2. "Chet tilini o'qitish metodik terminlarining inglizcha-o'zbekcha izohli-rasmi lug'ati (vazifalarga asoslangan til o'qitish)" nomli lug'at nashrga tavsiya etilsin.

Yig'ilish raisi:

Kotiba:

U.U.Jumanazarov

N.J.Sulaymanova